

Tað er ætlanin at frágreiðingin "Rúsdrekka - síðir og ósíðir" skal gevast út í bók. Í hesum sambandi leitar Elin Súsanna Jacobsen eftir gomlum myndum, sum hava okkurt við rúsdrekka at gera

liga lífuð við rúsdrekka. Eftir hvat fólk siga, er tað ikki fyrr enn einaferð í 1970-árunum, at ein broyting var at siggja hesum viðvíkjandi, og eins og í øðrum londum, drekka ungfolk meira nú enn vanligt var fyrr í tíðini – kanska tí tey hava meira pengar, og helst eisini tí at tey ávirkað av síðum úr øðrum londum.

– Eitt annað er, at summi hava viljað verið við, at tann gamla rúsdrekkaalógin var orsök til tað, sum hevur verið kallað »kassamentallitetur«, tað at leggast á kassan og drekka, til uppi er. Eg veit ikki, hvussu vanligt tað hevur verið, men eg siggi, at tað sama gramdu tey seg um í hinari øldini, t.d. at menn bestiltu í felag og lógdu á fløkuna, ella teir funnu brennivinstunnur sum reka. Kanska hevur lógin gjørt sitt til, at halda hesum síði viðlíka, men hann er eldri enn rúsdrekkaalógin, sum vit hava livað undir fram til 1992.

– Men sum ein heimildarkona hjá mær segði: Eg haldi at nú hava vit roynt so nógv ymiskt fyri at tálma drekkingini, og tað hava verið brúktir so nógvir umskyldningar. Eg haldi at nú er tíð, at fólk sjálv taka ábyrgd og ikki skylda upp á lóg og kassamentallitet o.s.f.

Sama drykkjumynstur sum í øðrum londum

– Hvat hevur persónliga verið áhugavert í kannningini?

– Tað er torført at siga. Men tað hevur t.d. undrað meg, at umrøðan av rúsdrekka og drykkjuóskili líkast so nógv tí, sum hevur verið sagt og skrivað í øðrum londum í sama tíðarskeiði. Bæði í USA og í flestu norðureuropeiskum londum varð sagt frá vaksandi drykkjuskapi í 19. øld, og reaktiónin var tann sama, t.d. at stovna fráhaldsfelag. Og í øllum teimum somu londunum var nýtslan fallandi heilt fram til 2. heimsbardaga, vaks so aftur til einaferð millum 1970 og 1990 í somu londum, hóast

tey hava verið rættiliga ymiskt fyri figgjargliga, og hóast lógirnar hava verið ólíkar. Hevur tað at dreka ikki eisini nakað við »móta« ella lívsstíl at gera? Øll fólk drekka jú ikki bara fyri at drekka seg full. Tey flestu drekka, tí tey vilja vera tættari saman við øðrum, og hava tað stuttligt saman. Tað kann eisini hava nakað við njóting og luksus-kenslu at gera – umframt so nógvur aðrar týðningar og meiningar, vit kunnu leggja í tað at drekka – ella ikki drekka.

Um ta tíðina, tá ið vit fingur forboð fyri rúsdrekkaalógu fyrst í hesari øldini, vóru tað fleiri onnur lond, sum antin høvdu havt ella seinni høvdu líkandi fólkatakvøður, og eisini settu rúsdrekkaforboð – í summum londum nógv strangari lóg, enn vit nakrantíð hava havt. Men royndirnar vóru so ringar, at tey máttu uppgæva at seta fullkomið rúsdrekkaalógu. Vit hava ongantíð havt fullkomið bann, men altíð havt mogleikan at keypa úr útlondum. Tað kann hava verið ein grundin til, at tann gamla lógin hóast alt var at líva við, eisini hjá teimum, sum ikki vóru fráhaldandi. Men vit skulu ikki undirmeta tað ræðslu, sum sat í fólk, sum mintust, hvussu tað var, tá ið ágangandi og kyniskir handilsmenn vóru, sum útnýttu teir veiku, so at teir drukku allar ognir burtur. So seint sum í 1973, tá ið vit høvdu fólkatakvøðu um nýggja rúsdrekkaalógu, vóru tað fólk, sum av hesi grund atkvøddu nei til almenna einkarsølu í Føroyum.

Leitar eftir myndum

Tað er ætlanin, at frágreiðingin »Rúsdrekka - síðir og ósíðir« skal gevast út í bók. Í hesum sambandi leitar Elin Súsanna Jacobsen eftir myndum, ið hava okkurt við rúsdrekka at gera. Men tað er torført at finna nakað, serliga frá eldri tíðum, áðrenn vit fingur myndabløð, og áðrenn dagbløðini fingur fotograf. Um onkur veit um myndir, ið kanska kundu hóskað til at lýsa drykkju-síðir, vildi hon fegin frætt frá teimum.

Framhald av síðu 2

er ringur at fylgja – hetta er ólógiskt. Tað er hinvegin tvingandi neyðugt at fáa fatur í hvørjari krónu í inn-tøku til landi, og ikki minni neyðugt at venda hesum krónum fleiri ferðir, áðrenn ella um vit lata tær av landinum aftur.

Kundu vit t.d. sloppið undan at goldið stórta ella størsta partin av rentunum upp á donsku lánini, hevði tað verið ein bati. Eisini eigur afturgjaldstíðin av lánunum at verða longd. Um hetta má samráðast.

Meðan fiskastovnarir endurnýggja seg, meðan oljuvinnan spakuliga fer at menna seg, meðan vit vóna

og biðja eftir, at náttúran verður okkum eitt sindur minni kærk, og meðan vit virka fyri at fáa viðurskiftini uttanlands sum marknaðir og fiskaprisir at ganga okkum eitt sindur meira á møti, so eiga vit at brynja okkum til nøkur figgjargliga tung ár, hvar einasta hjálpin – um alt annað svíkur – verður hjálpin úr Danmark, sum er grundað í ríkisfelagsskapinum og á heima-stýrslógina.

Í hesum tíðarskeiði má alt tos um yvirtøkur, sjálvstýri og líknandi leggjast til viks. Fortreytin fyri øllum slíkum málum var og er figgjargligt sjálvbjargni, og tann fortreytin er langt burtur, beint

nú.

Óansæð hvør stjórn kemur til í Danmark eftir fólkatingsvalið, so vil danska stjórnin – tó at treytirnar bæði nú og framyvir kunnu sýnast okkum harðar og tungar at ganga undir – kenna sína skyldu at hjálpa Føroyum so ella so.

Og óansæð hvørjir flokkar, ið skipa eitt komandi landsstýri eftir lögtingsvalið í ár, so eru ongar lættar loysnir á búskaparkreppuni, tað eiga vit øll at gera okkum greitt.

Birgir Mohr

Hotel Føroyar

Tlf. 17500
við Oyggjarvegin

Páska-FAMILJUTILBOÐ

frá Skírisdegi til og við 2. páskakvøld

ÓKEYPIS

fyrí eitt barn saman við hvørjum vaksnum

At velja ímillum er:

Forrættir:

- ★ Rómalegerað aspargessuppa
- ★ Laksafarserað fiskarulla v/ salati og dippi
- ★ Tartelet við skinku og grønmeti

Høvuðsrættir:

- ★ Heilstoktur oksaháryggur v/ grønmeti og sós av soðnum
- ★ Heilstokt lambasteik v/ grønmeti, Waldorf salati og Madeira sós
- ★ Glaseraður hamburgaryggur v/ grønmeti og urtasós

Til allar rættirnar
bjóða vit bakað epli & chips

Kostnaður
EINANS **130,-**

Eisini fæst okkara vanliga á la carte matskrá

2. PÁSKAKVØLD

syngur
TÓRSHAVNAR
MANSKÓR

á matstovuni

Eykakostnaður
einans **30,-**

Altíð
vælkomin á

Opið er ALLAR DAGARNAR

frá kl. 12:00–15:00
& kl. 18:00–21:30

MATUR ÚT AV HÚSINUM

Verður koyrdur við hýrurvogni. Kann eisini avheintast.

Vinarliga bíleggið borð

Hotel Føroyar

Tlf. 17500

Summarhús á Sælandi til sølu

Jeppesen bjálkahús við terrassu undir taki og stórum úthúsi við gestarúmi og tveimum amboðsrúnum.

Í húsinum er stova, spísistova, køkur, gongd, sovikamar, toilet, el-hiti og sjónvarpsantenna. Innbúgving fylgir við. Grundtøkið er 1685 fermetrar til viddar.

Húsin eru við Sejerøvíkina, ein tíma at koyra úr Keypmannahavn.

Fim minuttir á súkklu til góða baðistrand.

Seinasta almenna ognarmetingin: 240.000 krónur.

Skriva til: Sosialurin, box 76,
110 Tórshavn
Fax 14720, Blll. mrk. 1030

